

ماهنامه مرکز علم سنجی دانشگاه علوم پزشکی ایلام

سال سوم، شماره ۲۱- اردیبهشت ماه ۱۴۰۳

این شماره ماهنامه به آشنایی با کار آفرینی دانش محور می پردازد.

تهیه و تنظیم

فاطمه شیرولی کارشناس کتابداری و اطلاع رسانی پزشکی

با همکاری

پروانه رنجبر دکترای اطلاع رسانی پزشکی

فهرست مطالب

۳	مقدمه
۳	تعاریف کار آفرینی:
۳	عوامل مؤثر در شکل گیری حرکت کار آفرینی
۴	نقش دانشگاه ها در توسعه ی کار آفرینی
۴	کار آفرینی دانش محور
۴	منابع

علوم پزشکی ایلام

از نظر برخی از اقتصاددانان و صاحب نظران و دانشمندان مدیریت، موتور حرکت و رشد اقتصاد یک جامعه، کارآفرینان هستند که در محیطی رقابتی و در شرایط عدم تعادل جامعه را به حرکت در می‌آورند و توسعه می‌بخشند.

کلید موفقیت کارآفرینی، یافتن روشهای خلاقانه ای است که با به کارگیری فناوریهای جدید یا بازاریابی بهتر، سریعتر و کم هزینه تر، نیازهای مشتری را به نحو احسن برآورده میسازند. این به معنای تولید محصولات موجود با هزینه های کمتر یا ارتقای کیفیت آنها و یا به معنای ایجاد بازاریابی برای محصولات کاملاً جدید است. کارآفرین با شناخت صحیح از فرصتها و استفاده از سرمایه های راكد امکاناتی را فراهم کرده و با سازماندهی و مدیریت مناسب منابع، ایده خویش را عملی می کند و علاوه بر آن نقش مهمی در تولید و «اشتغال مولد» دارد.

تعاریف کار آفرینی

کارآفرین براساس تعریف واژه نامه ی دانشگاه ی وبستر، کسی است که متعهد می شود مخاطره های یک فعالیت اقتصادی را سازماندهی و اداره کند و بپذیرد.

کارآفرینی فرآیند یا مفهومی است که در طی آن فرد کارآفرین با ایده های نو و خلاقانه و شناسایی فرصت های جدید با بسیج منابع، به ایجاد کسب و کار و شرکت های نو، سازمان های جدید و نوآور رشد یابنده مبادرت می ورزد.

عوامل مؤثر در شکل گیری حرکت کار آفرینی

در ادبیات مربوط به موضوع کارآفرینی از سه دسته عوامل به عنوان عوامل مؤثر بر کارآفرینی نام برده شده است. این سه دسته عوامل عبارتند از: عوامل پیش زمینه ای، عوامل محرک، و عوامل فعال کننده. عوامل پیش زمینه ای شامل سرمایه انسانی است که به محیط و فضای آموزشی و تربیتی افراد برمی گردد. عوامل محرک شامل ویژگیهای شخصیتی فرد است که به محیط خانوادگی و اجتماعی و تعامل او با دیگر افراد جامعه و مواجهه با حوادث مختلف بر می گردد. عوامل فعال کننده شامل منابع و فرصت های لازم است که دولت، اجتماع، و شرایط اقتصادی جامعه در اختیار او قرار می دهد.

عوامل فعال کننده:

سیاست های دولت - سرمایه اجتماعی - شرایط اقتصادی

عوامل پیش زمینه

سن، سطح تحصیلات، تجارب شغلی، محیط خانوادگی

عوامل محرک

خطر پذیری، استقلال، تحمل ابهام، خودباوری، توفیق طلبی، تمایل به کنترل هر چیزی در زندگی

نقش دانشگاه ها در توسعه ی کار آفرینی

همانگونه که در عصر حاضر، اقتصاد از حالت اقتصاد کشاورزی محور و اقتصاد صنعت محور فراتر رفته و به اقتصاد دانش محور تبدیل شده است، کارآفرینی نیز از حالت کارآفرینی منابع محور (مربوط به اقتصاد کشاورزی محور) و کارآفرینی تجربه محور (مربوط به دوره ی اقتصاد صنعت محور) عبور کرده و کارآفرینی دانش محور شده است. در کارآفرینی دانش محور عامل انگیزش اولیه ی کارآفرینی، دانش و دارایی فکری کارآفرین است. منشأ فرصت های تجاری جدید نیز اختراعات و ایده های جدید ناشی از تحقیقات سیستماتیک هستند که در بنگاه های اقتصادی یا در نهاد های عمومی و آکادمیک شکل گرفته اند. در کارآفرینی دانش محور، فرایند کارآفرینی یک فرایند تکاملی است که با تحقیقات آغاز می شود و به نوآوری و خلق ایده ای جدید خاتمه می یابد.

کارآفرینی دانش محور سه نوع است: کارآفرینی برای تولید دانش؛ کارآفرینی برای اشاعه ی دانش؛ و کارآفرینی برای بهره برداری از دانش. هر سه نوع کارآفرینی ممکن است در دانشگاه وجود داشته باشد. نگاه سنتی به وظایف دانشگاه ها بیانگر این موضوع است که دانشگاه ها فقط باید در زمینه کارآفرینی های تولید و اشاعه ی دانش فعالیت کنند و بهره برداری از دانش موجود را به عهده موسسات و بنگاه های تجاری و اقتصادی واگذارند. اما انواع کارآفرینی های دانش محور اثر متقابل بر هم دارند و در کنش متقابل موجب توسعه ی اقتصادی می شوند.

کار آفرینی دانش محور

در عصر حاضر که عصر دانش نامیده می شود، دانشگاه ها به دلیل داشتن ویژگی های پایه مانند تولید و توزیع دانش و دارا بودن منابع بالقوه ای از مخترعان مانند دانشجو و اعضای هیأت علمی، محل های مناسبی برای نوآوری و کارآفرینی دانش محور محسوب می شوند.

مراحل پرورش کارآفرین :

- ۱ - شناسایی
- ۲ - توانمندسازی
- ۳ - فعال سازی

ویژگی های کار آفرین:

خلاقیت

نیاز به برنده شدن

تمایل به خطر پذیری

نیاز به استقلال

دارای مرکز کنترل درونی

منبع

عنوان مقاله : کار آفرینی دانش محور؛ نویسنده: دکتر علیرضا عرفانی